

113 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【汶水泰雅語】 高中學生組 編號 4 號

lubu’

maghaghap cku’ qutuxqutux na’ kakian ku’ luba’. kumaal cku’
nanabakis cku’ lubu’ maha’, bali’ nanaq a’ papaquwasan yani uwiya’
quwas ru papakitalan cu’ siwaan ini ga kisiliq na’ mukurakis kinku’
mugumalaq ka lawlawkah na’ Itaal.

kinbalay na’ buwiqa’ ka hani ga san nku’ Matu’uwal maha’ lubu’.
umiyup su’ cu’ lubu’ ini kaayhung ku’ hanang niya’. sipaglug cku’ quwas
nku’ Matu’uwal ku’ lubu’ ga balaiq pungan ru mananananaq ku’ hanang
niya’. mananananaq ku’ lubu’ cubalay. kahi kiya la ku’ yugi’ na’ lubu’.
gumlug cku’ quwas ’i’ umiyu’ cu’ lubu’ ru lumiliq cu’ kukuy ku’ mukurakis
kinku’ mugumalaq ka lawlawkah. papausa’ ku’ kai’ ga asiki makasawbih ’i’
kumaal ku’ itaal yani kiya la cu’ gaga nku’ kakian. tikay ku’ hanang na’
lubu’ kahi masikura’ kahabag ku’ itaal. yani masibalaiq la ku’ mukurakis
kinku’ mugumalaq ka lawlawkah.

payux tikay ku’ kinbalay na’ buwiqa’ ka lubu’. hma’ na’ lubu’ ga,
sikabalay niya’ cu’ tihi’ ru gkugan naha’ ku’ kaciyuciyu la ru bahlan na’
sinyug la. umiyup la ga paskalgan ku’ sinyug la. pasihuban ru yupan la ga
payux ku’ hanang niya’ la.

balaiq nku’ Matu’uwal ku’ tilubu’ ’i’ musa’ ’i’ sumbabalaiq cu’
mukurakis kinku’ mugumalaq ka lawlawkah ru manhahiyu’ ’i’ makal na’
lubu’. umiyup cu’ lubu’ ’i’ sumayu’ cu’ kumaal naki’ baqun na’ mugumalaq
ka lawlawkah ru mukurakis. kiya ku’ kai’ cu’ buwinah maha’ kiya kumaal
cu’ kai’ na’ masical.

ukas na ku’ lubu’ i’ cunga’ ga, wung! wung! maha’ ku’ hanang na’
lubu’ ga balaiq ’i’ pungan cubalay. asikina ga, malakam, qumaluwaap ru
aruwa’ ku’ itaal ga ini cubalay ’i’ umiyup cu’ lubu’.

asikina ga ini kapayux ’i’ tilubu’ ku’ Matu’uwal ka hani la. kiya’ tikay
na ku’ nabakis ka humaynas cku’ maymal cu’ kaal ’i’ baq ’i’ tilubu’ na.
ayhung cubalay san na’ kinabahan nku’ Matu’uwal ku’ musa’ ’i’ makibaq
cu’ tilubu’. musa’ ’i’ sumbabalaiq na’ lubu’ ku’ mugumalaq ka lawlawkah
ru mukurakis ga, tatuhi’ cuqang maha’ ku’ kinabahan nku’ Matu’uwal uwiya’.

makaquwis ru makababaw na’ rawq cu’ sawni ga ara’ruwa’ ’i’ mapong
ru maputing la ku’ gaga na’ Itaal. kiya ku’ papatiquan ’i’ pasibaq cu’ lubu’.
muwani la ga yani balaiq lumuhing ru sumilhu cu’ gaga na’ lubu’. babaw
niya’ la ga kii’ pakakiya ku’ giqas na’ gaga na’ lubu’

口簧琴

「口簧琴」是種傳統樂器。對耆老而言，不只是樂器、音樂，更是表達愛慕或宣洩情感的語言。

lubu'是汶水人竹製樂器的稱呼，吹彈的聲音簡單，配合族人的歌謠使用十分悅耳、特殊。樂器特殊外，泰雅族口簧亦以其口簧舞稱著，一面演奏，一面隨節奏踏跳。人與人之間近距離的交談，有空間的限制，彈奏出來的音量較小，特別顯出迷人的風采，成為談心的工具。

「口簧琴」的材料多半是竹片，琴身中間為金屬或簧片，另以細麻繩穿越，吹奏時用口腔含住簧片，以右手彈線，吹吸之間，有不同音調產生。

泰雅以「口簧琴」表達愛慕、宣洩情感，以前沒有其他樂器伴奏，「wung wung」調子原始、動人。若在狩獵、喪事期間則禁止使用。

能吹奏「口簧琴」的人不多，五十歲以上的人還有一些會吹，年輕人認為太難，用來表達情意也太間接。

在都市化、全球化的今天，文化流失、斷層的情況嚴重，有些學校為了保存口簧琴的文化，會教學生吹奏。古老文化，藉由課程傳承，也有機會成為一種新潮流。